

Borgerne og bibliotekerne ind i forskningen!

- Lidt om et toårigt DEFF-projekt om FFU-bibliotekernes mulige roller Citizen Science

Af Thomas Kaarsted,
tk@bib.sdu.dk

Citizen Science (CS) er et relativt nyt fænomen i Danmark, men særligt de seneste 5-10 år har det for alvor taget fart i en lang række lande. I 2012 blev den internationale Citizen Science Association stiftet og har nu over 4.000 medlemmer fra 80 forskellige lande.

I forlængelse af den internationale opmærksomhed og et stigende antal finansieringsmuligheder må det forventes, at flere danske forsknings- og formidlingsinstitutioner vil tage initiativ til nye og flere CS-projekter. Det medfører et øget behov for, at FFU-bibliotekerne er i stand til at understøtte denne typer projekter.

Det er baggrunden for det DEFF-projekt, som begyndte ved årsskiftet og som løber til og med udgangen til 2020. CS er et af grundelementerne i Open Science og ses i stigende grad som en ny fælles platform for mødet mellem forskning og borgere.

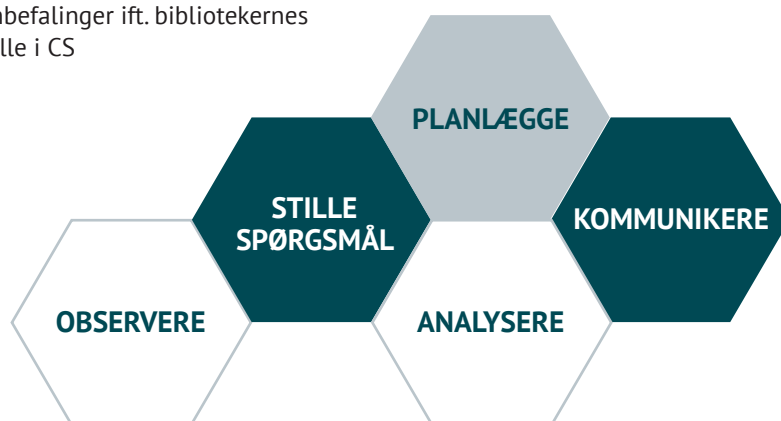
CS er et temmelig ukendt område for biblioteker. Men der er flere, som har fundet en aktiv rolle.

På baggrund af de seneste tendenser fra biblioteksverdenen har projektet defineret seks arbejdsopgaver

- Analyse
- Vidensopbygning og kompetenceudvikling
- FFU-bibliotekerne som medudviklere af undervisning inden for CS
- FAIR Data og research data management i forhold til CS
- Biblioteket som CS-hub
- Mulige afledte effekter og anbefalinger ift. bibliotekernes rolle i CS

I skrivende stund har projektet afviklet kompetenceudvikling i form af to masterclasses, afprøvet et gymnasiepanel (se side 5 i dette nummer), udarbejdet en ansøgning om et talentprogram og er i gang med arbejdsopgaven om FAIR data.

Samtidig pågår et analysearbejde i forhold til en oversigt over CS i Danmark, og bibliotekernes mulige roller og fremtidige anbefalinger. Projektet har i den forbindelse tilknyttet lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen, Center for Videnskabsstudier, Aarhus Universitet, der også har medvirket ved den første masterclass. Projektet tilstræber således et mix mellem teori og praksis.

Deltagerne i masterclass fra UC Syd, UCL, KB, DTU, AUB og SDUB.

VELKOMMEN til masterclass om
 "Identificering af fag- og forskningsbibliotekernes rolle
 i ft. udbredelse og understøttelse af Citizen Science"
 Intro og feedback ved Thomas (SDUB) og den øvrige styregruppe

Citizen Science

Citizen Science dækker over mange aktiviteter, idet en klassisk indramning af begrebet er:

Borgeres (non-scientists) deltagelse i dataindsamlingsprocesser ud fra specifikke videnskabelige protokoller samt at anvende og tolke disse data; at engagere borgere i reel beslutningstagning i forhold til policy problemstillinger, der har tekniske eller videnskabelige komponenter; samt at engagere forskere i policy- og demokratiske processer.

Litteratur

Ayris, P and T. Ignat. 2018. "Defining the role of libraries in the Open Science landscape: a reflection on current European practice". *Open Information Science*, 2 (1) pp. 1-22. 7

Ignat, T., Ayris, P., Labastida i Juan, I., Reilly, S., Dorch, B., Kaarsted, T., and A.K. Overgaard (2018). "Merry work: libraries and citizen science". *Insights*, 31, 35.

Lewenstein, B.V. 2004. "What does citizen science accomplish". eCommons, Cornell University.